

Metsola elnök felszólalása az Európai Tanács ülésén
2023. december 14., csütörtök

Üdvözlök mindenkit!

2022. június 23. fontos mérföldkő volt az európai projekt szempontjából. Ezen a napon a Tanács történelmi jelentőségű megállapodásra jutott arról, hogy Ukrajnának és Moldovának tagjelölt státuszt ad, Grúziának pedig egyértelmű európai perspektívát kínál.

Az elmúlt másfél évben Ukrajna a szükséges jogszabályok és reformok elfogadásával gyors ütemben haladt előre valamennyi célkitűzés megvalósításában, még a legnehezebb körülmények között is.

Ugyanez igaz Moldovára is.

Kedves kollégák!

Az Unió újabb történelmi pillanat küszöbén áll. Rajtunk múlik, hogy megragadjuk-e a történelmi lehetőséget, vagy kudarcot vallunk.

A kettőt gyakran csak egy hajszál választja el egymástól.

Itt az ideje, hogy beváltuk ígéretünket; hogy egységet és szolidaritást, bátorságot és elszántságot mutassunk. Hogy bizonyítsuk: ez mindenki javát szolgálhatja.

A következő lépés az uniós csatlakozási tárgyalások megkezdése Ukrajnával és Moldovával.

Tisztában vagyok azzal, hogy ez rendkívül nagy horderejű döntés, megértem, hogy vannak az itt lévők között olyanok, akiknek ez nem könnyű, és ezt tiszteletben tartom. Azonban nem politikai célszerűsége alapján döntésről van szó. Ez egy olyan döntés, amely érdemeken, a kritériumaink teljesítésén és azon alapul, hogy minden nemzetnek megvan a saját útja az általunk kitűzött objektív célok elérése felé.

A jelenlegi globális geopolitikai helyzetben a tétlenségnek is ára van.

Amint tegnap az EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón is elmondtam, mindannyiunk előtt megnyílt egy lehetőség; élnünk kell vele.

Biztosan mondhatom: mi készen állunk arra, hogy megtegyük, ami rajtunk múlik annak érdekében, hogy felkészítsük szomszédainkat a csatlakozásra. Az Európai Parlament és az ukrán Verhovna Rada már most is szoros kapcsolatokat ápol egymással. Nemrég írtunk alá egy megújított egyetértési megállapodást a parlamenti demokrácia támogatásáról. A megállapodás révén az Európai Parlament gyakorlati segítséget tud nyújtani Ukrajnának a jövőbeli uniós csatlakozásra való felkészülésben.

Ugyanez vonatkozik Moldovára is. A demokráciát támogató programjaink és a moldovai parlamenttel való szoros partnerségünk már most is értékes segítséget jelent Moldovának az uniós tagság felé vezető útján.

A bővítés a legerősebb geopolitikai, stratégiai és jövőorientált beruházásunk. Átalakító erejét mindannyian jól ismerjük. Az érdemeken alapuló bővítés erősíti kontinensünket, az Uniót és életmódunkat.

A Nyugat-Balkánon ügyelnünk kell arra, hogy egyik oldalon se lanyhuljon az ambíció vagy a motiváció. Mindannyian tapasztalhatjuk, hogy aggasztó mértékben csökken Európa támogatottsága a régióban, még a fiatalok körében is. A reményt kézzelfogható eredményekre kell váltani, különben elpárolog.

Minden tagjelölt országnak végig kell járnia a tagsághoz vezető saját – érdemeken alapuló – útját. Nem lesz könnyű, és ahogy sokan közülünk itt emlékeznek rá és tanúsíthatják, időbe telik majd.

Miközben azonban ezek az országok reformokat hajtanak végre és változnak, nekünk is készen kell állnunk arra, hogy ugyanezt tegyük. Vagyis folytatnunk kell az Európai Unió jövőjéről zajló vitát, kezdve azzal, hogy megvitatjuk Románia és Bulgária schengeni térséghez való csatlakozásának kérdését.

Ami a további lépéseket illeti, az Európai Parlament a Szerződések lehetséges módosításairól készített jelentésében – amely jó alapot nyújt a további gondolkodáshoz – részletesen kifejtette, hogyan tudná segíteni a reformokat. Nagyon remélem, hogy ezt a jelentést egy későbbi ülésen meg tudjuk majd vitatni.

Mindeközben azonban továbbra is háború dúl Ukrajnában. Továbbra is szilárdan ki kell tartanunk a politikai, katonai, humanitárius és pénzügyi támogatás nyújtása mellett, még akkor is, ha ez egyre nehezebbé válik. Ez legalább annyira morális kötelesség, mint stratégiai szükségszerűség. Stratégiai jelentőségű az is, hogy megállapodásra jutottunk az új 50 milliárd eurós Ukrajna-eszközzel, amelyről az Európai Parlament októberben szavazott, hiszen az eszköz a beruházásokat és a növekedést segíti elő, ami Ukrajna és Európa érdekét egyaránt szolgálja.

Az Ukrajna-eszköz segíteni fogja Ukrajna helyreállítását, újjáépítését és modernizációját, ami a jövőben kevesebb költségvetési támogatást jelent majd.

Ahhoz, hogy erősebbé, egységesebbé és versenyképesebbé váljunk egy egyre inkább változó és ellenséges világban, elegendő forrást kell biztosítanunk. Sokak számára még mindig úgy tűnik, hogy egyszerűen csak halogatjuk a nehéz pénzügyi döntések elkerülhetetlen meghozatalát.

A világválság, Ukrajna megszállása, az éghajlatváltozás, valamint az energia- és a megélhetési válságok mind megtették a hatásukat. Az emelkedő kamatlábak miatt nőttek az Európai Helyreállítási Eszköz hitelfelvételi költségei. A többéves pénzügyi keretünk határait a végsőkig feszítették a közösen elfogadott új feladatok, az Európai Tanácsnak ezért megállapodásra kell jutnia. Olyan megállapodásra, amely tiszteletben tartja az Európai Parlamentnek mint költségvetési hatóságnak a Szerződésekben rögzített jogait; amely strukturális megoldást talál a hitelfelvételi költségek kezelésére – és a saját források terén elért előrelépés része ennek a megoldásnak; amely megőrzi az Unió közös értékeit, és nem veszélyezteti a jogállamiságot; amely biztosítja, hogy az EU hatékonyan tudjon reagálni a válságokra és az előre nem látható körülményekre; és amely nem nyírbálja tovább azokat a

kiemelt programokat, amelyek sokak számára az Európai Unió kézzelfogható eredményeit jelentik.

Ez az, ami miatt a Parlament következetesen a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatát szorgalmazza, és amiért készen állunk arra, hogy továbbvigyük ezt a vitát.

Ahogy megállapodásra jutottunk a világ első mesterséges intelligenciáról szóló rendeletéről és a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendeletről is, amelyről a Parlament két nappal ezelőtt szavazott. Ahogy sikeresen együttműködünk az energiatartósságunk javítása és a tiszta energia ösztönzése érdekében. Ahogy sikerült a gáztárolásról és a gázkereslet csökkentéséről szóló jogszabályokat is elfogadnunk, és immár a villamosenergia-piacunk reformjának végső szakaszában vagyunk. Ahogy a progresszív, piaci alapú éghajlat-politika terén is világelsők vagyunk.

Olyan dolgokat értünk el, amelyek korábban lehetetlennek tűntek. Ez most is sikerülhet.

Ugyanez vonatkozik a közel-keleti szerepvállalásunkra is, ahol többet kell tennünk a gázai humanitárius helyzet, valamint az október 7-i terrortámadás izraeli és tágabb értelemben vett közel-keleti következményeinek kezelése érdekében. Az Európai Unió vezető szerepet játszhat a kiút megtalálásában, a válság utáni jövő tervezésében, az újjáépítésben, a nemzetépítésben és a kétállami megoldáson alapuló valódi és tartós stabilitás megteremtésében. Még a háború közepette is beszélnünk kell a békéről, arról, hogy hogyan menthetünk meg ártatlan életeteket, hogyan állíthatjuk meg a terrort és tarthatjuk tiszteletben a nemzetközi jogot, és hogyan adhatunk lélegzetvételnyi időt a palesztinoknak és reményt az izraelieknek – már most. Gondoskodnunk kell arról is, hogy Ciszjordánia ne váljon a térségben a feszültség új melegágyává.

Végezetül pedig hadd említsem meg a migrációs és menekültügyi paktumot. Az elmúlt tíz év alatt soha nem tűnt még ilyen közelinek a megoldás. Bizakodó vagyok. Meg kell ragadnunk az alkalmat. Ha még az év vége előtt megállapodás születik erről a jogalkotási csomagról, az döntő győzelmet jelent a konstruktív, Európa-párti közép- és jobb pártok számára, közvetlenül az európai választások évének kezdete előtt. Megmutathatjuk, hogy Európa képes megoldásokat kínálni a polgártársainkat érintő problémákra.

Kedves kollégák!

A mi felelősségünk, hogy meghozzuk a helyes döntéseket, még ha nehéz is. Hogy csináljuk végig, hogy találjunk kompromisszumokat. Végére is ezért vagyunk a politikában: hogy megnyerjük azokat a csatákat, amelyek lehetetlennek tűnnek... egészen addig persze, amíg meg nem nyerjük őket. Rengeteg tapasztalat és sikeresen elvégzett jogalkotási munka van a hátunk mögött.

Európa bebizonyította, hogy képes az élen járni és meghozni a szükséges döntéseket, és ma ismét jó példával járhatunk elől.